

PARASİKOLOJİ paranormal (normal ötesi) güçleri, olayları ve yetenekleri inceleyen bilim dalıdır. Bu kelime 1920'lerde Dr. J. B. Rhine tarafından, Fransız psikoloğu Emil Boirac'ın «psikoloji ötesi» anlamına kullanıldığı parapsychique» kelimesinden uyarlanmış ve 1953' de Hollanda, Utrecht'de toplanan uluslararası Psişik Araştırma Konferansı'nca da parapsişik araştırmaya yapanların kendi adlarında kullanmaları için onaylanmıştır.

a – Parapsikoloji Kapsamına Giren Bazı Konular

Günümüzde parapsikolojinin inceleme sahasına giren konulardan bazılarını şöylece sıralayabiliriz.

Duyu dışı Algılama (ESP): Telepati, Durugörü, Kehanet - Rüyada ESP - Yakın Kişiler arası ESP – Hayvanlarda ESP (ANPSI) - Psikokinezi (PK) ya da Telekinezi - Duru işiti - Radyestezi - Hipnoz ve Hipnoz Altında ESP - Ruhsal Tedavi - Teleoptik - Otoskopi – Düşünce Fotoğrafçılığı - Otomatik Yazı - Psikometri - Telegnosis – Teleportasyon – Reenkarnasyon – Ölüm ve Ölüm ötesi Yaşam - Ksenoglosi – Telkin Bilim – Levitasyon – Değişik Şuur Halleri (ASC) - Ekminezi - Kendiliğinden PK (RSPK) - Gözsüz Görüş - Paranormal Ses Kaydı - Kirlian Fotoğrafçılığı - Auralar- Astral Seyahat (OOBE) - Enerji Bedenleri - Enerji Üreteçleri ya da Psikotronik Üreteçler - Geller Etkisi

b - Parapsikoloji Araştırmalarının ilk Yılları ve SPR

Parapsikoloji araştırmalarının yakın tarihi başlıca iki kaynağa dayanmaktadır .1- «Klasik» anlamda deneyleri ile ilk adımları atan, 1882 kuruluş tarihli İngiliz Psişik Araştırma Derneği (SPR). 2-. Parapsikolojik olayları istatistik, matematik analiz ve mekanik kontroller uygulaması şeklinde katı bilimsel yöntemlerle incelemeyi yeğleyen Dr.J.B. Rhine'in 1932'de Kuzey Karolina, Duke 'Üniversitesi Psikoloji Fakültesi'nde kurduğu Parapsikoloji Laboratuvarı ancak; Parapsikoloji biliminin temellerinin Batı Dünyasında atılmasına rağmen, 1960'lardan bu yana parapsişik araştırmaların merkezi, Rusya'nın önderliği altında Sosyalist dünya olagelmektedir" Shelia Ostrander ile Lynn Behroeder'in kitanlarından öğrendiğimize göre bugün en üst seviyeden sovyet bilim adamları parapsikolojik araştırma sahasında oldukça önemli atılımlar içindedirler.

19. yüzyılın sonlarına doğru İngiltere'de, insanlığın benimsediği dünya görüşünün boşluğunu, değersizliğini artık iyice anlamış olan bir çok aydın kişi vardı. Bunların arasından, araştırmacılar ve bilim adamlarından oluşan ve önceleri dağınık bir halde, sonradan ise örgütlenmiş bir bünye şeklinde «Evren'e' nihai soruyu sormak» isteyen ufak bir grup çıktı. Bu kişiler Psişik Araştırma Derneği'nin (SPR:«Society for Psychical. Research») kurucularıydı. İnsanı sadece, bir makina olarak tanımlayan görüşte tatmin olmayıp bunalarak, alışıla gelmiş bilim tarafından ihmal edilmiş olan, ve insanın gerçek yapısına daha bir ışık tutabilme ümidini taşıyan her tür olayı incelemeye koyuldular . Kendilerini diğer sorunlardan çok daha fazla meşgul eden sorun, «nihai soru» İnsan kişiliğinin her hangi bir parçası olan beden ölümünden sonra varlık, yaşamını sürdürür mü?» sorusuydu.

c - SPR'nin ilk üyelerinden ünlü üç isim ; JUNG FREUD - JANET

SPR'nin ilk kurucuları en yüksek seviyeden aydın kişilerdi. Sonradan Cambridge Üniversitesinde Ahlak Felsefesi Profesörü olan Henry Sidgwick, klasik araştırmacı ve şair F.W.Myers ve sonradan Sir ünvanı alan fizikçi William Barret. Hepsi de tek bir noktada birleşiyorlardı. 19. Yüz yıl biliminin kendilerini içine sürüklediği mekanik kördüğünden çıkacak bir yol bulmak..

SPR'nin 1882'deki,kuruluşunu izleyen yıllarda Derneğin üyeleri bütün ayrıntıları dikkatle kontrol ederek , ve tanıklarla görüşerek yüzlerce vaka topladılar . Bunların yanısıra yürüttükleri değerli bir çok psikolojik araştırmaların arasında isteri ve çok sayıda kişilik (multiple personality) olayları ile rüyalar ve halüsinasyonlar da yer alıyordu. İnceledikleri ve o gün' için «açıklanamaz» olan konuların hemen hepsi bugün ılımlı bilim tarafından dahi kabul edilir olmuştur.

Aralarında Freud, Janet ve Jung'un da bulunduğu ilk psikoterapistlerin çoğu Derneğin üyesiydi. Freud çalışma yaşam'ın zirvesinde «Eğer yaşamımı tekrarlayabilseydim, kendimi psikoanaliz yerine parapsişik araştırmaya adanmıştım,» demiştir. Çalışmaları arasında rastladığı bir takım parapsikolojik olayları da dikkate alan Freud ilkel hayvanlarda fiziki duyular gelişmeden önce parapsişik duyunun iyice yerleşmiş bulunduğunu ileri sürmüştür.

Freud'un öğretmenlerinden Fransız Pierre Janet de yirmi kadar hastasının hipnoz altındayken telepatik deneyimler,geçirdiklerini gözlemlemiştir.1884'de Leönie adındaki bir hastasını hipnotize eden Janet, uzak bir , mesafeden bu süjeye (üzerinde deney yapılan kişi) zihni emirler göndermiştir. Örneğin, zihninden sujenin bir lambayı yakmasını geçirdiğinde Leonie buna olumlu karşılık veriyordu. Bir keresinde, kardeşi Paul Janet kazara kolunu incittiğinde az ötedeki hipnotize olmuş hastası bağırarak, kendi dirseğini oğuşturmuştur.

Tıp öğrencisi olduğu gençlik günlerinden son günlerine kadar parapsikoloji ve spiritüalizmle çok yakından ilgilenen Jung ise, «açıklayamadığı herşeyi bir hile, olarak kabul etmek yanılığısına düşmeyi» reddediyordu. 1919 yılında SPR'de verdiği bir konferansın, «Bütün Eserleri» nin (Collected Works), 1947 arasında yayınlanan ikinci baskısında yer alan bir dipnot oldukça ilginçtir. Söz konusu olayların üzerine tamamiyle psikolojik bir yaklaşımla eğilmenin yeterli olacağından kuşkuluyum. Sadece, parapsikolojinin buluşları değil, bunların yanı sıra «Psişe'nin Tabiatı üzerine» (On the Nature of the Psyche) adlı kitabında özetlenmiş olan kendi kuramsal. düşüncelerim de beni, nükleer fiziğin sahası ile mekan zaman sürekliliği kavramına değinen belirli postüallara sürükledi. Bu da, psişe'nin hemen temelinde yatan trans psişik gerçek sorununu ortaya çıkarmaktadır.» Jung, bu sözleriyle, parapsikolojinin günümüzde yapacağı atılımları ve alacağı yönü önceden nasıl sezdiğini ortaya koymaktadır.

Jung'un geliştirdiği ve .parapsikolojiyi ilgilendiren önemli bir kavram da 'EŞ ZAMANLILIK'dır. (Synchronicity) .. Kendisinin «nedensel olarak değilde anlamlı bir şekilde bağlantılı bir olayın aynı anda (simultane) olması» diye tanımladığı bu olgu, olayların paranormal bağlantılarını belirler (Synchronicity:An Acausal Connecting Principle Routledge and Gegan Pau1 , London). Jung'un parapsikoloji çalışmaları ile genel kuramları üzerine geniş bilgi için, özellikle, Aniela Jaffe'nin yazdığı' şu kaynaklara başvurmak gerekir : .

1-«C.G. Jung and Parapsychology», International Journal of Parapsychology,cilt X, No. 1,

Spring 1968.

2 - «From the Life and Work of C.G.Jung», Harper Colophon Books, N.Y. 1971.

d - SPR'nin İlk Başkanları ve Faaliyet Yılları

SPR'nin karakteri ile akademik ve sosyal konumunu en basit şekilde, hepsi faal olarak Parapsikoloji araştırmalarında çalışmış olan geçmiş başkanları'nın bir listesini vererek ortaya koyabiliriz, Bu Başkanlar'ın arasında Nobel ödüllü almış üç bilim adamı, bir başbakan ile çoğu fizikçi ve filozoflardan oluşan çok sayıda profesör de yer almaktadır.

1882-4 Henry Sidgwick. Ahlak Bilimi Profesörü. Cambridge

1885-7 Balfour Stewart. F.R.S., Fizik Profesörü Manchester Üniversitesi

1888 -92 Henry Sidgwick q.v.

1893 Arthur Earl of Balfour, K.G .O.M. Filozof Başbakan, Dış işleri Bakanı, İngiliz Cemiyeti Başkanı, vb.

1894-5 William James, Harvard, Felsefe ve Psikoloji Profesörü.

1896- 7 Sir William Crookes, O.M.,F.R:S., Thallium Kaşifi, radyometre'nin bulucusu

1900 Frederic W.H.Myers Klasik anlamda Bilgin. Telepati, 'süpernormal' gibi terimlerin 'bulucusu . .

1901-3 Sir Oliver Lodge, F.R.S. Fizikçi Fizik Derneği Başkanı, Radyo Derneği Başkanı, Kraliyet Derneği üyesi.

1904 - Sir William Barrett, F.R.S.. Fizik Pröfesörü, Dublin. 1876'da; İngiliz Cemiyeti'nin antropoloji bölümüne, hipnoz altındaki süljelerde telepati konusunda bir yazı sundu, Cemiyet ise ne bu yazıyı yayımlamayı nede bir İnceleme Komitesi oluşturmayı kabul etti.

'. ,. 1905 Charles Richet Tıp Profesörü, Fransız F'izyoloğu, Serum tedavisinin ilkelerinin kaşifi. Nobel ödüllü. (1913) sahibi.

1906.7 Rt. Hon. Gerald Balfour (Arthur Balfour'un kardeşi) Trinity Koleji üyesi, Camridge, İrlanda İşleri Bakanı, 1895-6 Ticaret Odası Başkanı, 1900-5.

1908-9 Bn. Henry Sidgwick (Eleanor Balfour). Newnham Koleji Müdüresi Cambridge 1892-1910.

1910 H; Arthur Smith, M.A., L.L.B. Avukat.

1911 Andrew' Lang. Mitoloji ve. folklor üzerine otorite,

1912' W.Boyd Carpenter, D.D, K.C.V.O., Ripon Piskoposu, Westminster Kilisesi Özel Kurul üyesi.

1913 Henri Bergson. Filozof Sorbonne'da Profesör Akademisyen. Nobel ödüllü (1927) sahibi.

1914 F.C-S., Schiller İngiliz' pragmacı filozof, Oxford profesör, Los Angeles üniversitesi.

1915-16 Gilbert Murray, LLD, LITT.D., O.M; Qxford'da Yunanca Kraliyet Profesörü

1917.18 L.P.Jacks, LLD., D.D. Editör, 'Hibbert Journal' Felsefe Profesörü, Manchester Koleji, Oxford.

1919 Lord Rayleigh, O.M., F.R.S. Nobel ödüllü (1904) Sahibi.

Cambridge, Deneysel Fizik Proresörü, 1879-84 Kraliyet Derneği Başkanı Argon'un bulucusu (Sir William Ramsey ile).

1920.1 William Mc Dougall, M·SC,M.B.F.R.S. Tıbbi Psikolog önce Harvard'da sonrada Duke üniversitesi, Carolina'da Psikoloji Profesörü.

1922 -T.W. Mitchell, M.D. Editör, 'British Journal of Medical Psychology.

1923 - Camille Flammarion. Fransız astronomu, İuvisy Gözlem evi Kurucusu ve Müdürü.

1924-5 İ.G. Piddingtôn. İş adamı, Derneğin para işleri yöneticisi.

Rans Driesch, Felsefe Profesörü, Heidelberg" üniversitesi Deneysel Biyoloji'nin öncülerinden.
Sir Lawrence Jones Bt B.A. (Oxon), F.R.S.L.

Walter Franklin Prince, PH.D. Amerikalı Hakim çok sayıda kişilik araştırmacısı,

Bn Henry Sidgwick (Şeref Başkanı) ,Sir Oliver Lodge ile birlikte.

1933 - 4 Hon. Bn. Alfred Lyttelton (Edith Balfour), D-B"-E;; G.B.E. Milletler Cemiyeti Kongresi'nde Delege:

1935 - 6 C.D.' Broad, LITT.D., F.BA. Ahlak Bilimi profesörü, cambridge Ünivefsitesi Aristotelian Derneği Başkanı, 1927-8.

1937-8 Lord Rayleigh, F.R.S. Fizikçi İngiliz Cemiyeti Başkanı.

üçüncü Lord Rayleigh'in oğlu.

1939-41 . H.H. Price, F.B.A. Mantık Profesörü, Oxford.

1942-4 R.H. Thouless, PHD. Psikolog, Cambridge üniversitesi.

1941- 6 G·N.M. Tyrrell, B·A. Londra, Fizik ve Matematikçi.Mar koni ile birlikte radyonun geliştirilmesinde çalıştı.

19478 W.H. Salter, LLB.Klasik anlamda Bilgin.

1949 Gardner Murphy, Psikoloji Profesörü, Harvard.

1950..1 S.G. Soal, M.A.,DSC. Matematikçi.

1952 Gilbert Murray, O.M.

1993.5 F.J.M. Stratton, D.S.O.,F.R.S. Kraliyet. Astronomi Derneği Başkanı: Astrofizik Profesörü, Cambridge üniversitesi; Cambridge, Güneş Fiziği Gözlemevi Yöneticisi '

1956-8 G.W. Lambert, C.B. Devlet Bakanı Yardımcısı, Savaş Dairesi.

1958-60 C·D. Broad 1960-1 H.H. Price

1961-3 E.R. Dodds, F.B.A.,M.A. D.LI'IT: Yunanca Kraliyet Proresörü, Oxford üniversitesi.

1963-5 DJ. West, M.D., CH.B.,D.P.M. Ruh Doktoru ve Kriminoloji Uzmanı.

1965-9 Sir Altster Hardy, F.R,s. Zooloji Profesörü, Oxrord.

1970 W.A.H. Rushton, F·R.S. Tıp Öğretim Yöneticisi, Trinity Koleji, Cambridge üniversitesi.

1971 C.W.K. 'Mundle, B·A. (Oxon), M·A. Başkan, Felsefe Bölümü, Kuzey Galler üniversitesi, Bangor.

Eğer, Başkan Yardımcıları ile Danışma Kurulu üyelerini de kapsaydık ortaya çok daha görkemli bir liste çıkardı (örneğin, elektronu keşfeden Sir J.J.Thomson gibi kişiler} Ancak, böyle taslak

biçimindeki bir liste bile parapsikoloji araştırmanın batıl itikatlı bazı kişiler için bir oyun sahası olmadığını gözler önüne sermek için yeterli olacaktır,

e - Amerika'da İlk Parapsikolojik araştırma Kurumu Olan ASPR

SPR'nin kuruluşundan bir kaç yıl sonra, 1885'de Boston'da, özellikle psikolog William' James'in (1897-95' de SPR başkanı) çabalarıyla, parapsişik araştırmalar yapmak üzere yeni bir dernek kuruldu: Amerikan Psişik Araştırma Derneği (ASPR: American Society for Psyc-hical Research). 4 yıl sonra SPR ile birleşen ASPR1907' de tekrar bağımsız hale geldi. Dernek 1906'da. da Columbia üniversitesi felsefe profesörü J.H. Hyslop'un yönetimi altında New York'a taşınmıştı; Hyslop'dan sonra başkanlığa, ileride hem. SPR'nin başkanlığını iki yıl süreyle yürütecek, hemde Duke Üniversitesi'ndeki ünlü parapsikoloji laboratuvarının kurulmasında ve çalışmalarında emeği geçecek olan psikolog Dr, William Mc Dougall geçti. SPR'nin izinden yürüyen Dernek üyeleri,telepati, durugörü, radyestezi gibi, kısacası parapsikolojik, parapsişik ya da paranormal diye adlandırılan her türlü olayı» incelemek amacını güdüyordu,

f - Prof. Richet ve Parapsikoloji çalışmaları

SPR ile ASPR'yi örnek alan diğer Avrupa Ülkeleri de, birbiri ardına, parapsikoloji araştırmalarına eğilmeğe, dernekler oluşturmaya başladılar. Fransızlar 1919da, ilk başkanlığını Dr. Charles Richet'in yaptığı Uluslar arası Metapsişik Enstitüsü'nü (Institut Metapsychique Internadonal) kurdular. 1900 de SPR'nin başkanlığını yürüten, 1913'de de Nobel ödülü alan tıp Profesörü Dr. Charles Richet, parapsişik deneylerin yürütülmesiyle ilgili iki önemli konuda ilk adımları ,atmakla parapsikoloji sahasına önderlik yapmış bir bilim adamıydı.

Parapsikoloji deneylerine istatistik yöntemini ilk kez uygulayan Dr, Richet, oyun kağıtlarını yarı-saydam zarflara koyarak hipnoz altındaki süjelerden bu kartları durugörü ile 'görmelerini' istiyor, sonrada deneylerin sonuçlarını matematiksel olarak kaydediyordu. Bu atılımın yanı sıra parapsikoloji araştırmalarına en önemli katkısı, taa Mesmerin zamanından beri süregelen ve ondokuzuncu yüzyılda yeralan ilk bilimsel parapsikoloji deneylerine hakimolan, telepati ile durugörünün ancak hipnoz altında ortaya çıktığı inancını kırmasıdır, Paranormal algılamaların, süjenormal şuur halinde iken dahi geçerli olabileceğini ilk kez öne süren Dr. Richet, hipnoz kullanmadan parapsişik deneyler yürüten ilk bilim adamı olmuştur. Dr, Charles Richet 1922, yılında, «Psişik Araştırmanın Otuz Yılı» (Thirty Years of Psychical Rasearch») adında, oldukça önemli ve geniş kapsamlı bir kitap da yayımlamıştır,

g - Avrupa'da İlk Parapsikoloji Çalışmaları

Az süre sonra öncü ülkelerdekinin, benzeri özgütlerin Almanya ve İtalya ile İskandinav Ülkelerinde'de ortaya çıkmasıyla uluslararası bir parapsikoloji araştırma platformu oluşmaya

başladı. Nitekim, 1921' yılında: Kopenag'da,ilk Uluslar arası Psişik Araştırma Konferansı arkasından da1923'de Varşova'da ikinci uluslararası konferans toplandı. Bu 'ikinci kongre sırasında, özellikle, parapsişik araştırma terminolojisi standart hale getirilmeye çalışıldı, " ancak bu atılım başarısızlıkla sonuçlandı.

h - Parapsikoloji'nin Geriletildiği Yıllar

Bir süre için, parapsikoloji araştırmalarının, psikolojinin tanınmış bir branşı olarak modern bilimin bünyesine yerleşeceği sanılmıştı ama, sonuç böyle olmadı. Yirminci yüzyılın ilk yıllarında psikoloji giderek mekanik ve davranışçı (behaviouristic) anlayışa yönelmeye başlayınca, parapsikolojik araştırmalarla arasındaki ilinti de hoş karşılanmamaya başladı, Akademik psikolojinin ünlü kişilerinden bazıları bu küçümsenen araştırma sahası ile ilgilerini sürdürmelerine karşılık (örneğin, William James ile William Mc Dougall gibi) genç psikologlar için bu konu gitgide kabul edilir olmaktan çıkıyordu. Hatta Freud bile akıntıya kürek çekmeyerek 1922 yılında, psikoanalitik akımın içinden gelen baskılara boyun eğdi ve telepati konusunda yazdığı«Psiko analiz ve Telepati» [«Psycho analysis and Telepathy», Raymond Van Over, «Psychology and Extrasensory Pereeption», Mentor Books, N.Y. 1972, sayfa 109-126]adlı raporunu açıklamadı. Bu yazı ancak Freud'un ölümünden sonra yayımlanabilmiştir,

Parapsikoloji üzerine araştırmalarını sürdürenler ise, öte yandan, parapsişik konularla ilgili oldukça geniş kapsamda bir malumat dağarcığı edindiler.Yüzlerce rüya ve halüsinasyonlar ile belirgin telepati olaylarının hepsi dikkatle belgelendi ve tasnif edildi. Hipnoz, otomatik yazı, radyestezi (dowsing) , durugörü (clairvoyance) ve diğer konular üzerine yapılan laboratuvar deneyleri, günümüz standartlarına göre yeterli olmasa dahi o günlerin ılımlı psikologlarının yöntemlerinden pek de aşağı kalmayan yöntemlerle yürütüldü.İnsanda,bedenin normal duyu mekanizmalarını aşkın melekelerin (facilities) mevcudiyeti üzerine yürütülen asıl iddia kanıtlanmamıştı ama, bu konuyla ilgili incelemelerin sürdürülmesi için de oldukça güçlü bir ortam yaratılmıştı,

ı - Prof. Murray'ın Parapsikoloji çalışmaları

Bu günlerin en başarılı deneycilerinden biri de Prof. Gilbert Murray'dı. 1915-16 yıllarında SPR Başkanı olan Prof, Murray (1952'de ikinci kez Başkan seçilmiştir) ile seçkin arkadaşlarından oluşan yakın çevresi uzun süre 'düşünce nakli' ('thought transference') yani, telepati üzerine eğildiler. Tüm deney süresince Prof. Murray'ın kendisi alıcı (percipient) ve grup içinden değişik üyeler de verici (agent) olarak yer aldılar.Prof. Murray'ın çok tanınmış bir bilim adamı olmasına karşılık yaptığı bu telepati deneyleri o günlerde pek önemsenmemiştir,

Prof. Murray, 1952'de ikinci kez Başkanlığı sırasında yazdığı bir yazıda bu deneylerden de söz etmektedir.

(Yöntem hep aynıydı. .Aradaki kapılar kapanmak şartıyla diğer bir odaya gönderilirdim.Arkadaşlar oturma odasında kalırlar; içlerinden biri, hemen kelimesi kelimesine

saptarlar, benim söylediklerimi de not ederlerdi.»

Parapsikolojik araştırmalarda istatistik uygulamalarının başlangıcından ,önce ki günlere rastlayan bu deneyler'in ilk beş yüzü arasında yüzde altmış kadar olumlu yüzde kırk kadarda olumsuz sonuç alınmıştır,

Prof, Murray yazısını şöyle sürdürmektedir :

«şurası muhakkak ki alıcının, kendisinin kişisel izlenimi hiç bir şekilde kesin kanıt olarak kabul edilemez,

Ancak, yaptığım bu tahminlerde, telepatiye, uygun düşen ve başka herhangi bir şeyle açıklanamayan, evrensel diyebileceğim bir özellik olduğunu söyleyebilirim. Tahminlerim her zaman belli belirsiz, duygusal bir havanın ortaya çıkmasıyla birlikte başlar . Yanıldığım zamanlarda bile, çoğunlukla, böylesine bir hava kendisini hissettirmiştir. Yani, söz konusu olan, herhangi bir idrak etme faaliyeti ya da bana nakledilmiş bulunan herhangi bir malümat değil de daha ziyade bir duygu ya da bir heyecandır. Zaten seçilen basit bir deney kartını ya da , rakamı, hatta, herhangi bir şekilde ilginç ya da hoşa gidici olmayan bir konuyu tahmin etmekte hiç başarılı olamamam da dikkate alınması gereken bir durumdur. .

Telepati sözüyle ne demek istediğimize bir bakalım.

Sanırım, bu Derneğin çoğu üyesi, telepatinin muhtemelen, günlük yaşam sırasında herkesce ve özellikle yakın kişilerce paylaşılan,göre çarpmayan, ortak bir olay olduğu düşüncesinde Bergson'la birliktedir. İki arkadaşın, nasıl aynı anda aynı düşünceye vardıklarını hepimiz biliyoruz. Çok hassas bir gözlemci olan Tolstoy,bir insanın diğer bir insana ait düşünceleri tahmin etmesini sağlayan içgüdüsel duygu'dan söz etmektedir

j - Psikolog Watson'un Çalışmaları ve Parapsikolojinin gelişimi

1927 yılı sonbahar 'aylarından itibaren şansı olumlu yönde değişen parapsikoloji araştırmacıları artık: giderek mekanik dünya görüşüne dayanan kurulu düzenin muhalefetini kırmaya ve kendilerini kabul ettirmeye başladılar, Bu tarihte, John B. Watson'un davranışçı öğretilerini izlemeyi reddeden birkaç ünlü psikologdan biri olan Dr.William Mc Dougall,Duke Üniversitesindeki yeni Psikoloji Fakültesi'nin başkanı olarak görevine başlamak üzere Kuzey Karolina eyaletine ayakbastı. 1871 doğumlu Dr, Mc Dougall, 1900 yılında profesyonel bir psikolog olmak üzere ilk Londra'da, sonradan da Oxford'da yerleşmesinden önce biyoloji, antropoloji ve tıp alanlarında zaten tanınmış bir kişiydi. Birinci Dünya Savaşı sırasında İngiliz Ordusu'nda tıp subayı olarak savaş nevrozu vakalarına bakan Dr. Mc Dougall, savaştan sonra, Harvard'da psikoloji profesörü oldu, 1920-21 yıllarında da SPR'nin Başkanlığı gibi önemli bir görevi üstlendi.

Dr. Mc Dougall'ın Duke Üniversitesi'ne gelişinden kısa bir süre sonra kendisine başvuran iki genç biyolog, üniversitenin bünyesi içinde parapsikolojik araştırmalar yapmak üzere izin verilmesini rica ettiler. Bu genç biyologlar, Dr. Joseph Banks Rhine ve karısı Louisa Rhine. Mc Dougall'ın büyük yapıtı olan «Beden ve Zihin : Animizm'in bir Tarihi ve Savunması» («Mind and Body: A History and Defence of Animism») adlı kitabı ve ayrıca, Clark üniversitesi'ndeysen «Bir Üniversite Çalışmanı olarak Psişik Araştırma»(«Psychical Research as n University Studys) adı altında verdiği konferansı okumuşlardı, SPR başkanlığı yapmış Dr, Mc Dougall'ın parapsikolojik

araştırmalara önem veren birkaç psikoloji profesöründen biri olduğunu ve ayrıca, üniversite rektörü Dr, Wil1iam Preston Few'in de bu konuyla ilgilendiğini biliyorlardı. Bu durumda, Duke üniversitesi,1927 bir parapsikoloji araştırma programının tesisi için ideal bir yer sayılabilirdi, Dr. Mc Dougall'ın kendi deyimiyile görkemli bir atılganlık'la kendilerini bu yola adıyan Rhine çifti, biyoloji öğretmenliğini biryana bırakarak Harvard'da bir yıl süreyle psikoloji ve felsefe öğrenimi gördüler. Dönüşte, insanın tabiatı sorununa yöneltilecek yeni bir girişime önderlik etmek üzere Duke Üniversitesi Psikoloji Fakültesi'nin bünyesine katıldılar. Dr. J.B. Rhine, olağanüstü dayanıklılık ve azim gösteren bir kişiliğe sahipti, Bilimsel yöntemlerin, var oluşun derin gizemlerini çözmede yeterli olacağına bütün kalbiyle inanıyordu.

k - Dr. Rhine ve Eşi Dr. Lovisa Rhine'in İlk Parapsikoloji Çalışmaları

Böylece, 1932 yılında, Dr. J.B. Rhine ile eşi Dr. Lovisa Rhine, Duke üniversitesi Psikoloji Fakültesi'nde resmen bir Parapsikoloji Laboratuvarı kurdular. Bu olay, sembolik olarak büyük bir önem taşıyordu : Telepati ve durugörü gibi bilim çevrelerince o ana kadar tedirginlikle karşılanan konular üzerine yapılacak araştırmalar ilk kez akademik saygınlık kazanmış, akademik çevrelerce tanınmış oluyordu ..

Dr, Rhine, parapsişik araştırmanın konusunu oluşturduğu öne sürülen heterojen olaylar topluluğu arasından,üzerine eğilemek üzere tek bir maddeyi seçti: Bu da bazı kişilerin, bedensel duyuları kullanmadan dış dünyadan ya da diğer insanların zihinlerinden malumat edinebilecekleri inancıydı. Dr, Rhine, söz konusu bu olgu için ESP duyu-dışı algılama ('extraseisory perceptiön') deyimini buldu. Ayrıca benimsediği bu yeni bilim dalının adını da yenileyen Dr. Rhine, önceden de bahsettiğimiz şekilde 'Parapsikoloji' kelimesini kullandı, Bu her iki terim de bugün artık uluslararası olmuştur.

Oluşturdukları yeni terminoloji ve dinamik, deneye dayalı (empirical) yaklaşımları ile Dr. Rhine ve arkadaşları, duyu-dışı algılamanın incelenimini kesin, su götürmez bilimsel yöntemlere dayadılar, Dr.Rhine'in yeni parapsikoloji ekolü, neredeyse aşırı diyebileceğimiz bir şekilde, istatistik yöntemlerine, matematik analizlere ve mekanik kontrollara bağlı kaldı.

Dr, Rhine ve yardımcılarının attıkları ilk adımlardan biri de ESP'nin şu üç ana şeklini tasnif ederek,açıkça

saptamak olmuştur. .

- 1 – DURU GÖRÜ (clairvoyance) - Fiziki bir nesnenin yada olayın duyu-dışı algılanması,
- 2 - TELEPATİ (telepathy) :Bir başka insanın düşüncelerinin duyu-dışı algılanması.
- 3 --KEHANET (precognition): Gelecekteki ,bir olayın kendiliğinden bilinmesi.

Dr. Rhine, bu melekelerin varlığını denemek üzere bugün çok iyi bildiğimiz 'kart tahmin etme' tekniklerini geliştirerek elde ettiği sonuçlara ihtimal hesabı uyguladı.

Modern deneysel parapsikolojinin kurucusu Dr, J.B. Rhine

I - Zener Kartlarının İlk Ortaya Çıkışları

Dr. Rhine'in yardımcılarında K.E. Zener'in adıyla anılan Zener Kartları, yıldız, daire, aç, kareye dalgalar şeklindeki sembolleri taşıyan beş değişik karttan beşer tane içeren yirmi beşlik bir desteden oluşuyordu. Deney telepati üzerine yapılacaksa 'verici', bir paravananın arkasında, kartları teker teker açıyor, 'alıcı'da vericinin bakmakta olduğu kartı telepatik olarak tahmin etmeye çalışıyordu. Duru görü deneylerinde ise süje (üzerinde deney yapılan kişi), örneğin, göremediği bir yerde bulunan destedeki kartların olduğu gibi sırasını (DT tekniği) ya da deneycinin yüzlerini çevirmeden desteden teker teker ayırdığı kartların(BT tekniği) ne olduğunu tahmine çabalıyordu, Bu yöntemlerin yanı sıra daha başka teknikler de uygulanmaktaydı...

m - Dr, Rhine'in Çalışmalarının Başarılı Sonuçları ve ESP Terimi

Yüzbinlerce kez binlerce değişik kişiyle uygulanan deneyler sonucunda durugörü ile telepati gerçeği üzerine yeterli kanıt toplandığına inanan Dr. Rhine W34'de «Duyu-dışı Algılama» (Extra-Sensory Perceptions) adında, Dr. Mc Dougall'ın önsözünü taşıyan bir kitap yayınladı (Bu kitap 1964 yılında Bruce Humphries Publications, Boston' tarafından yeniden basılmıştır)

n - Parapsikoloji'nin uluslararası Benimsenişi ve Gelişimi

Rhine ve arkadaşlarının hiç beklemediği bir şekilde, bu kitap aşırı bir ilgi gördü. Gazete ve dergiler parapsikoloji araştırmaları üzerine yazılar yayımlamaya başladılar. ESP deyimini artık evlere girmiş, 'kart tahmini' popülerleşmişti. Olumlu ilgi ile birlikte olumsuz muhalefet de doğal olarak kendini gösterdi. Ancak, artık tohumlar ekilmiş, 'Parapsikoloji' bilimin önemli bir dalı olarak tüm ağırlığıyla uluslararası platformdaki yerini almaya başlamıştı bile, Yazar Hereward Carrington'un 1930'larda okuyucularına sunduğu bir listede, parapsikolojik araştırma derneklerine sahip ülkelerin önce derneklerin ülkeleri hariçadları yer alıyordu: Avusturya, Rusya, İspanya, Portekiz, Hollanda, Belçika, İsviçre, Yunanistan, Polonya, TÜRKİYE, İzlanda, Japonya, Meksika, Kanada, İrlanda, Avustralya, Yeni Zelanda, Güney Afrika, Hindistan, Çin ve Arjantin, Gayri resmi kuruluşlar ise aşağı yukarı dünyanın her ülkesinde mevcuttur.

o - PK'nin Parapsikoloji Kapsamına İlk Girişi

Parapsikoloji araştırmalarının giderek dünya çapında önem kazanmasının yanı sıra parapsikolojinin inceleme alanında, üzerine eğilinmesi gereken yeni olayların saptanmasıyla birlikte genişliyor, yepyeni boyutlara ulaşıyordu. 1937'de Dr. Mc Dougall'ın editörlüğü altında yayın hayatına başlayan 'Journal of Parapsychology' dergisinin, altı yıl süresince telepati, durugörü ve kehanet üzerine yürütülen başarılı deneyleri yayımlandıktan sonra birden Mart 1943 sayısında yeni ve çok daha ilginç bir olayla ilgili raporları içerdiği görüldü. Deneycilerin

iddasına göre, insan düşüncesinin fiziki bir nesneyi doğrudan etkileyebileceğine dair kanıtlar mevcuttu.

'Zihnin maddeye hakimiyeti' etkisi ('mind-over-matter' effect) ile ilgili bu olayı açıklamak için 'PK :PŞİKOKİNEZİ' (psychokinesis) terimi kullanıldı, Bu kez daha değişik bir ,teknîği gerektiren 'zar atma' deneyleri ile bu melekenin de: gerçekten var olduğu kanıtlanınca, PK de ESP iyi bütünleyici bir olay olarak, parapsikoloji araştırmalarının kapsamına girdi . Aslında, Dr. J.R Rhine, PK'nin mevcudiyetini duru görünün mevcudiyetinin mantıksal bir sonucu olarak görüyordu. Düru görü şeklinde ortaya çıkan bir algılama' sırasında fiziki bir nesnenin farkına varabilen zihin, çok az da olsa bu nesne üzerine belirli bir güçle etki ediyor olmalıydı. Madde zihni etkileyebiliyorsa, zihin de maddeyi etkileyebilmeliydi. Dolayısıyla, 'Rhine Ekolü'nün izleyicilerine göre, sinir sisteminin duyuşal ve devitken (sensory and motor) yönlerine tekabül eden ESP ile PK, yani Duyu Dışı Algılama ile Psikokinezi kardeş olaylardı.

p – PSP'nin Parapsikoloji Terimine İlk Giriş

1947 yılında, Cambridge Üniversitesi psikologlarından, 1942-44 yılları arası SPR'nin başkanlığını yapmış Dr. R.H. Thouless, ESP ile PK olgularının tümünün tek bir adı PSİ terimi ile tanımlanmasını önerdi. 'Psi', zihin yada ruh anlamına gelen Yunanca 'Psişe' kelimesinin ilk harfi, Yunan alfabesinin de yirmi üçüncü harfi oluyordu . Zihnin, bedenin duyuşal ya da devitken uzuvlarını hiç kullanmadan madde ile etkileşmesinin herhangi bir biçimde ortaya çıkışına, bugün, 'Psi-Etkisi'ya da 'Psi olayı' demekteyiz. Parapsikoloji de, kısaca, psi incelenimi olarak tanımlanabilir. Bu terimin tamamıyla benimsenip, oldukça geniş kapsamda kullanılmasının yanısıra eski ESP ve PK terimleri de etkinliğini sürdürmektedir.

Duke üniversitesi Parapsikoloji Laboratuvarı'nın etkinliğini sürdürmesinin yanı sıra 1951 yılında kurulan Amerikan Parapsikoloji Vakfı da (Parapsychology Foundation) araştırma bursu sağlayan, öğrenci ve araştırmacılar için güzel bir kitaplığı olan, uluslararası seminerler düzenleyen, diğer enstitü ve grupların çalışmalarına yardımcı olan, parapsikoloji üzerine en son gelişmeleri içeren bir bülten yayımlayan ve Fransa'da Avrupa için parapsikoloji merkezi yöneten oldukça önemli bir kuruluş olarak ortaya çıktı.

r -Hollanda'da Bir Üniversitede İlk Parapsikoloji Kürsüsü

1950'lere, İngiltere'de yer alan ve duyu-dışı olayları konu edinen iki önemli konferansla girildi. Dr.J.B. Rhine'ın Kraliyet Tıp Derneği'nin (Royal Society of Medicine) Psikiyatri Bölümü'ne hitaben yaptığı konuşma ile Dr.Thouless'in Kraliyet Kurumu'nda (Royal Institution) verdiği konferans Parapsikolojinin içerdiği konuların giderek daha fazla kişinin ve kuruluşun ilgisini çekmesini sağlayan bu tür çalışmalarını 1953'de atılan önemli bir adım daha izledi. İlk Parapsikoloji Kürsüsü tesis edilmişti .Ancak, bu girişim deneysel araştırmaların çoğunun Yürütüldüğü Amerikaya da İngiltere'den değilde Hollanda'daki Utrecht Devlet Üniversitesi'nden geldi. Kürsünün ilk sahibi, Hollanda Psişik Araştırma Derneği üyesi, psikolog Dr. W.H.C. Tenhaeff oldu.

Aynı yıl Utrecht'de Uluslararası Parapsikoloji Kongresi toplandı. Dört yıl sonra, 1957'de de bütün dünyada gelişmekte olan profesyonel araştırma işçileri ordusunun ihtiyaçlarını karşılamak üzere Parapsikoloji Kurumu (Parapsychological Association) kuruldu, En sonunda parapsikoloji, otonom, tümüyle gelişmiş bir bilim dalı olarak uluslararası çapta örgütlenmişti,

s - Sovyetler Birliğinde Parapsikoloji çalışmaları

Parapsikoloji'nin 1960'larda, Sovyetler'de atılan önemli adımlar sonucunda tüm Sosyalist ülkelerde ciddiyle benimsenirken Batı Dünyası'nda bir dar boğaza girdiğini görüyoruz. Bunun nedenlerini, özellikle, Batı'nın laboratuvardaki parapsikolojiyi hala daha psi gerçeğini kanıtlama çabası olarak değerlendirmesinde ve çalışmaları sadece bu amaçla yönlendirdiğinde de tıkanıp kalmasında aramak gerekir, Ayrıca, parapsikolojiyi ilk çalışmalarından itibaren biyoloji, fizyoloji ve biyonomik bilimi (bionics), vb, ile doğrudan ilgili yeni bir doğa bilimi sahası olarak ele alan Sovyet araştırmacılarının aksine

Batılı bilim adamları ESP araştırmasını psikolojinin, belki biraz da hoşgörüle karşılanacak bir üvey evladı gibi gördüler. Bu iki önemli hususun yanısıra Batılılar'ın bir türlü örgütlenmiş grup çalışmalarına gidemeyip, Devlet in güçlü desteğini yanlarına alamamaları ve dolayısıyla kendi yağıyla kavrulan bölük pörçük birtakım çabaların iyi niyetine bağlı kalma1arıda böyle bir duraklama devresine girilmesini çabuklaştırdı.

t - Dr. Schmidt ve Kehanet Makinası Çalışmaları

1965'de Dr, J.B. Rhine emekliye ayrılınca Duke üniversitesi de parapsikoloji tarihinin temel taşlarından ünlü Parapsikoloji Laboratuvar'ını artık desteklemeyeceği kararına vardı, Ne var ki üç yıl evvel 1962'de gene Dr. J.B. Rhine'in önderliğinde tesis edilmiş olan İnsan Tabiatı Üzerine Araştırma Vakfı (FRNM: Foundation for Researhvon the Nature of Man) Parapsikoloji Laboratuvarı ile personelinin himayesini üstlenebiliyor ve tüm örgüt Üniversite Kampusu dışındaki bir araziye taşınyordu. Boeing Bilimsel Arastırma Laböratuvarları'ndan (Boeing Scientific Researh Laboratorfes) Dr. J.B . Rhine'in Duke Üniversitesi'nde boşalttığı yere gelen fizikçi Dr .Helmut Schmidt psi deneylerinde elektronik teçhizat kullanımın önderliğini yapmakla tanınmıştır. Dr. H. Schmidt'in kendine özgü düşüncesi, süjelerin, radyoaktif çürüme ile ortaya çıkan asal kuantum seviyesindeki olayları yani, modern fizik kuramlarına göre önceden üzerinde tahmin yürütülemeyen olayları tahmin etmelerini sağlamaktı. Bu yöntem, 0 ana kadar parapsikoloji ile ilgilenmemiş olan fizikçi1erin de dikkatini çekmişti. Radyoaktif kaynak olarak bir parça 'strontium-90' kullanılıyordu . Modern fiziğe göre atom çekirdeklerinin radyoaktif çürümesi 'tamamen rasgele bir biçimde oluşmakta ve dolayısıylada tahmin edilemez olarak kabul edilmektedir. Belirli bir süre sonra çürüyecek olan atom sayısını aşağı yukarı hesap edebiliriz ama, herhangi bir atomun çürüyeceği anı tam olarak tahmin edemeyiz.İşte, bir stronium-90 atomu çürüdüğünde, bir Geiger Muller tüpü ile kaydedilebilen yüksek hızlı bir elektron fırlatılır. Bu elektronlar rasgele zaman aralarında fırlatıldığından, işte Dr. H. Schmidt'in geliştirdiği cihazın ürettiği hedefleri de bu rasgele zaman araları belirliyordu. (Bkz, Resim~4)

Resim - 4 : Dr. Schmidt'ın, kızı Karen bir kehanet deneyi sırasında dört kanallı bir Schmidt 'rasgele rakam üretici'ni (RNG) kullanırken. Süje, dört düğmeden birine basarak bir sonra yanacak lambanın rengini önceden bilmeye çalışmaktadır.

Bu cihazın dört ayrı renkte lambası ve bu lambalara tekabül eden dört tanede tuşu bulunuyordu, Süje müdahale etmedikçe lambalar sönük kalıyordu, Süje'nin tuşlardan birine basması halinde, cihazın içindeki Geiger Muller tüpüne bu hareketten sonra ulaşan ilk elektron, lambalardan birinin yanmasına neden oluyordu. Eğer süjenin bastığı tuşa tekabül eden lamba yanmışsa, doğru tahmin yapmış, sayılıyor ve cihaz otomatik bir şekilde bunu isabet olarak kaydediyordu. Aksi takdirde, süjenin seçimi karavana diye .. kaydediliyordu. İsbetler ile karavanların adedi, cihazın içine yerleştirilmiş elektro mekanik sayaçlarla belirlenmekteydi.

«Bir kuantum işleminin önceden bilinmesi» diye ifade edilen bu deneylerin amacı kehanet olgusunun gerçekliğini bir kez daha hem de bu sefer tartışmasız kabul edilerek ultra modern yöntemlerle kanıtlayabilmektir. Şimdi sıra yeni bir dizi deneydeydi: Dr. H. Schmidt, «Elektronik teçhizatla bir PK deneyi» adı altında yürüttüğü deneylerle PK olgusunu da aynı çarpıcılıkla bilim çevrelerinin gözleri önüne seriverdi.

u - Dr. Schmidt ve PK Deney Cihazları

PK deneyleri için Dr. H. Schmidt, söz konusu elektronik' cihazın daha basit bir tipini kullanıyordu. Bu cihazlar, iki çıkışlı bir 'rasgele rakam üretici (RNG:random number generator) ile, üzerinde bir daire şeklinde dizilmiş dokuz lamba bulunan bir gösterici panodan oluşuyordu, «RNG, iki rakamın, basit bir kuantum işlemi ile (radyo aktif strontium~90 çekirdeklerinin çürümesi) belirlenen geliş güzel ardışıklıklarını (random sequences) ürettiyordu. Gösterici panonun önemi, üzerindeki dokuz lambanın, RNG'nin ürettiği rakama bağlı olarak, her bir seferinde, ya saat yelkovanı yönünde' (+ 1) ya da bunun tersi yönde (-1) yanmasıydı. Süjenin görevi, bu iki yöndeki hareketlerden birini seçerek PK gücü ile ışığın bu yönde ilerlemesini sağlamaktı.

Bu psi deneylerinin bir diğer ilginç yanı da ,birinci yöntemde etkin gücün 'kehanet' değil de PK ile olduğu ileri sürülebileceği gibi, ikinci yöntemde de aksine PK nin değil ,de 'kehanet' olgusunun geçerli olduğu iddia edilebilir. Gerçekten de bu iki parapsişik olayın, her ikisinin de birbirinden ayırt edilemeyeceği seviyelerde tezahür etmeleri mümkündür.

Aslında, Dr. H. Schmidt ESP ile PK gerçeğini bir kez daha kanıtlamakla Dr. J.B. Rhine'in yaptıklarına pek yeni bir şey eklemiyor, parapsikolojiyi Batı Dünyası'nda saplandığı ataletten çıkarıp yepyeni boyutlara ulaştıracak o gerekli adımı atmış olmuyordu, Ancak, söz konusu uygulamalar bilim çevrelerinde, Dr. J.B. Rhine'in çalışmalarının çok daha fevkinde bir etki yaratmıştı. 60'ların ikinci yarısında gerçekleştirilen bu deneyler, hiç olmazsa o yılların durgunluğunu aşabilmiş ve parapsikolojinin varlığını bilim adamlarına yeniden hatırlatmıştı. Dr. H. Schmidt'in çalışmalarının etkinliği bir bakıma tümüyle otomatik olan kayıt araçlarına sahip elektronik cihazları kullanmasından, bir bakıma da deneylerin, fizikçilerin kendi anlayışlarına

göre olayların tahmin edilemez olduğu atom altı seviyede yürütülmesinden gelmekteydi. Sonuç olarak, Dr. H. Schmidt'in deneysel raporları en tutucu bilim dergilerinde bile yayımlanmıştır. Örneğin, Londra'da yayımlanan «New Scientist and Science Jurnal» dergisinin: 24 Haziran 1971 tarihli sayısında Dr. H. Schmidt'in «Rasgele olaylarda zihni Etki» (Mental Influence on Random Events») adlı bir makalesi çıkmıştır.

Dr. H. Schmidt, uzay-çağı teknolojisinin meyvaların; psi incelemelerine uygulamakla meşgulken, New York'daki Maimonides Tıp Merkezi'nde oluşan bir grup araştırmacı da parapsikolojiyi ilgilendiren sorunların üzerine modern elektronik biliminin desteğı altında eğiliyorlardı. Daha 1960 yılında, New York'lu psikiyatrist Dr. Montague Ullman, . rüyalarda telepatinin ortaya çıkışını incelemek üzere rüya gözlemeleme (sleep-monitoring) tekniklerini kullanma düşüncesini açıkladığında çalışmalar başlamıştı bile. Dr. M. Ullman, bir 'rüya laboratuvarının' tesis edilmesinin oldukça pahalı bir proje olacağını farketmiş ve Parapsikoloji Vakfı'nın (Parapsychology Foundation) o zamanki başkanı ünlü medyum, hassas (psyc-hic) kişisi Bn. Eileen Garrett'e başvurmuştu, Kişisel yaşamında birçok paranormal olaya tanık olan Bn. Garrett bu konunun bilimsel bir temele oturduğunu görmeyi arzulayan bir insandı. Vakf'ın merkez binasında, çalışmaların yürütülmesi için odalar teçhizat ve araştırma personeli tahsis etmeyi hemen kabul etti. Çok geçmeden, Bn. Garrett'in kendisinin süje olarak yer aldığı ilk denemeler başlamıştı bile, iki yıl süren bu ön araştırma safhası sonunda Dr. M. Ullman, geniş kapsamda bir rüya laboratuvarının teşfsini geçerli kılacak yeterlilikte kanıtı sahip olduğuna karar verdi . Meninger Vakfı'ndan aldığı bir bursun da yardımıyla bütün projeyi Maimonides Hastanesi'ne nakletti, .

v - İki Bilim Adamının Rüya İncelemeleri

Rüya üzerine modern araştırmaların kökeni, Şikago üniversitesi'nden iki bilim adamının Dr. Eugene Aserinsky'nin çalışmalarına dayanmaktadır, Daha 1950' lerin ilk yıllarındaki araştırmalarda, bir insan rüya görürken beyindeki elektrik faaliyetinin düzeninde açıkça farkedilir değişiklikler oluşmaktaydı. Bu değişiklikler, elektroensefalograf (EEG) , denilen ve elektriki beyin faaliyetini kaydetmek ve ölçmek için kullanılan hassas bir cihazla gözlenebilir . Ayrıca, rüya görmekte olan süjenin , gözlerinde, uykunun rüya dışı safhaları için söz konusu olmayan , hızlı hareketler görülür. Bu hızlı , göz hareketleri (REM) , de elektriki olarak gözlemlenebilirler. Bu olayların keşfi kendi çapında bir çığır açmıştı. Tamamiyle fizyolojik gözlemler sayesinde, bir insanın ne zaman rüya gördüğünü kesinlikle saptamak artık mümkündü, Kayıt cihazları izleniyor ve süje, rüya gördükten hemen sonra uyandırılarak rüyasını bir teype açıklaması sağlanıyordu. ' .

Dr. M. Ullman, Dr. Stanley Krippner ve arkadaşlarının artık gerçekleşen Rüya Laboratuvarı'ndaki tipik bir telepati deneyi şu yöntemlerle yürütülüyordu. 'Telepatik alıcı' görevini üstlenen süje, başının birtakım yerlerine elektrodlar bağlanmış bir halde uykuya yatıyordu. Elektrodlardan çıkan bir takım teller yandaki bir odada, süjenin uyku düzenini izleyen deneycinin önündeki gözlemeleme teçhizatına kadar uzanıyordu, Deneyci, süjenin rüya görmeye başladığını anlar anlamaz bir düğmeye basarak belirli bir mesafe ötedeki bir odada bulunan verici'ye tek yönlü bir sinyal gönderiyordu .. Sinyali alan verici de hemen dikkatini rasgele seçilen bir hedefi (target) resim üzerine yöneltiyor ve uyumakta olan süjenin rüyasını telepatik, olarak etkilemeye çalışıyordu, Rüyanın sona ermesiyle de süje uyandırılıyor ve görmüş olduğu rüyayı teype

anlatması sağlanıyordu. Sabahleyinde sujeyle yapılan, bir görüşmede kendisinden, ek malumat vermesi ve geceki rüyası hakkında düşündüğünde zihni ne gelen çağrışımları tanımlaması isteniyordu . En sonunda da elde edilen sonuçlara istatistik hesapları uygulanıyordu.

Bu yöntemi izleyen ilk önemli deney 1964' yılında, laboratuvar personelinden Dr.Feldstein ile Misse Plosky'nin tam oniki gece boyunca deneyci ve verici olarak ve gönüllü bazı kişilerin de alıcı süje olarak çalışmaları ile gerçekleştirilmişti. O günden bu yana Maimonides grubu, geniş kapsamlı bir düzineden fazla rüya etüdünü başarıyla tamamlamıştır. Bu deneylerin sonucunda, telepatik rüya görme gerçeği de kanıtlanmış diğer paranormal olaylar gibi, apaçık bir şekilde bilimsel çevrelerin gözleri önüne serilmiştir.Nitekim, laboratuvardaki rüya gözleme araçları ile yapılan bu çalışmalarla ilgili bir yazı daha 1966 yılında,« önemli bir psikiyatri dergisinde yayımlanmıştı.

DT. M. Ullman ve Dr.S.Krippner Vaughan ile birlikte yakın zamanlarda yazdıkları, «Rüya Telepatisi» («Dream Telepathy»,Turostone, London, 1973) adlı kitap bu araştırmalar üzerine ayrıntılı bilgi için başvurulacak önemli bir kaynaktır.

y - İki Bilim Adamı ve Trans Etüdları

1960'ların esrarlı, ilaçlı, 'pop konserli, meditasyonlu atmosferi içinde, Değişik Şuur Halleri (ASC)adı altında incelenen parapsişik "olaylar da trans halleri, uyku, psikedelik seyahatleri, gizemsel deneyimler,meditasyon halleri vb. popülerleşmişti.Nitekim, Dr,R.E.L masters ile Dr. Jean Houston, ASC Üzerine, yürüttükleri araştırmaların kapsamı içinde birde 'duygusal bombardıman' diye adlandırdıkları bir teknik uygulamışlardır, Süje, bir görsel işitsel çevre' ('audio-visual envtronment') içine yerleştirilmekte ye kendisini, çevreleyen 2,5 metre yüksekliğinde bir perde üzerine slaytlar yansıtılmaktaydı.

Bu arada, bir çift stereo hoparlör de süjenin kulağını sürekli bombardımana tutuyordu. Bu bileşik görsel ve işitsel bombardımanın etkisi o derece yoğun oluyordu ki süje her an değişik şuur halleri yaşayabiliyor,ya çok derin hissi değişiklikler deneyimiyor, ya da gizemsel dini değişik şuur hallerine giriyordu.

Elektronik RNG'si ile Dr.H. Schmidt ve rüya gözleme araçları ile Dr, M. Ullman'ın başı çektikleri 1900'ların sonuna gelindiğinde, özellikle gençler arasında, tutucu kurumlarca tartışmasız kabul edilegelen görüş açlarına tepki göstermek ve temeldeki sorunları kurcalayan sorular sormak eğilimi giderek genişliyordu. Varoluşçu ve hümanistik psikoloji ekollerinin izleyicileri eskimiş düşünce düzenlerini kırarak insanın, laboratuvardaki beyaz fareden tamamiyle farklı özellikleri üzerine eğilmeyi tercih ediyorlardı. Rüya gözleme yöntemlerinin keşfi, psikedelik ilaçların ortaya çıkışı ve doğudan meditasyon tekniklerinin gelişi, hepside değişik şuur hallerine duyulan ilgiyi arttırmıştı. Görüşlerin böylesine yonlendiği bir ortamda artık psi olaylarında Batı Toplumunun' daha bir rahatlıkla benimsediği konular haline geliyordu,

z - Uluslar arası Genel Parapsikoloji Çalışmaları

Öte yandan, özellikle enerji araştırmaları ile parapsikolojide olağandışı mesafeler aşan Sosyalist ülkelerde yapılan çalışmaların yankıları da Batı'ya ulaşmaya başlamıştı bile. Hem kendi bünyesinden gelen tepkilerin hem de başta Sovyetler olmak üzere Sosyalist Dünya' dan etkilerin sarsıcı baskısı sonucunda en nihayet Batı Dünyası da,'başta Amerika olmak üzere parapsişik araştırmalarda geride kalınmaması gerektiğini anladı .. Nitekim, '1969'un son günlerinde (30 Aralık 1969),' doksan yıla yakın bir zamandır süren çabalardan sonra, parapsikolojinin bilimsel saygınlığı resmi bir şekilde onaylanıyordu!

Ünlü kadın antropolog Margaret Mead'ın yaptığı etkili bir konuşma sonucunda uluslararası profesyonel parapsikologlar grubu olan Parapsikoloji Kurumu (ParapSychological Association) Amerikan Bilim Geliştirme Kurumu'nca (AAAS: Amerikan Association for the Advancement of Science) resmen üye olarak kabul edildi.

Sovyet araştırmacılarının kazandırdığı hız ile 1970'lere ulaşan parapsikoloji, denilebilir ki son yediyıl içinde dünya çapında bir canlılık gösterdi. Artık iyice benimsenmiş, faaliyet alanı giderek genişlemiş bu bilim dalı insanlığın ilgisini çekmektedir,Özellikle, Uri Geller gibi olağan dışı parapsişik yeteneklere sahip, çarpıcı psi etkileri oluşturabilen hassas (psişik) kişilerin ortaya çıkışı 70'lerde parapsikolojiyi yönlendiren ve kitlelere kazandıran en önemli etken olmuştur. Geller'in etkin hale geçirdiği paranormal güçler aracılığıyla kendisini TV'de seyretmekte olan yüzbinlerce kişiyi birden etkileyebilmesi sanki 'parapsikoloji biliminin tüm insanlığa seslenişinin bir ifadesidir.

Parapsikolojik araştırma faaliyetinin hacmi artık, yıldan yıla artar hale gelmiştir. Bu konuda Batı Dünyası'na önderlik yapan Amerika'daki birçok merkezde, çoğu resmi olarak üniversiteler ya da kolejlere bağlı bir şekilde yürütölen ve giderek gelişen önemli parapsikoloji çalışmaları yapılmaktadır. Avrupa'da ise en faal ölkenin Hollanda olduğu görölmektedir, Nitekim; İsveç'in Lund ünivesitesi'nde psikolog olarak çalışmış olan Dr. Martin Johnson 1 Nisan. 1974'de, Utreecht Üniversitesi'nde yeni tesis edilmiş olan parapsikoloji profesörlüğüne getirildi. Günümüzde çok değişik şekillerde parapsişik araştırmaların yürütölmekte olduğu çeşitli Batı ölkeleri arasından Arjantin, Brezilya, ,İsrail, Batı Almanya, Danimarka, Kanada, Avustralya,İsviçre ve İzlanda'yı sayabiliriz. Bir zamanlar tüm dünyaya, Önderlik etmiş olan İngiltere ise artık bu alanda geri kalmıştır. Edinburgh Üniversitesi'nin himayesindeki, tek parapsikoloji laboratuvarı kısıtlı şartlara rağmen yine de son birkaç yıl içinde oldukça değerli bir çok çalışma ortaya koymuştur, Diğer İngiliz Üniversiteleri ne yazık ki Edinburgh örneğini izlememişlerdir, Bu ölkedeki en önemli araştırmalar, konuyu benimsemiş olduklarından boş zamanlarının tümünü bu işe adayan bir miktar amatör araştırmacının elinde; bölük pörçük bir halde dağılmış, kalmıştır;